

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 16 februari 1928 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 25, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 13 januari 1928 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 25, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1:o—17:o.

Beträffande utredningen i dessa ärenden tillåter sig utskottet hänvisa till innehållet i berörda statsrådsprotokoll.

Kungl. Maj:ts förslag föranleder ingen utskottets erinran. Utskottet får Utskottet.
därför hemställa,

att riksdagen må medgiva,

1) att det i Gillberga socken av Södermanlands län belägna skattlagda kronofisket nät- och notfisket Strukarne nr 1 må försäljas

[1.*]

antingen till fiskets arrendator, kaptenen E. von Celsing, för en köpeskilling av 1,000 kronor att betalas kontant vid tillträdet samt under villkor i övrigt, *att* fisket försäljes i det skick, vari det vid tillträdet befinnes, *att* fisket må med äganderätt tillträdas den 1 januari 1929, *att* innehavaren ej må driva fisket så, att sjöfarten i allmän segelled tillfogas hinder eller att Hyndevads ålfiske på något sätt förnärmas, *att* fisket skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å fisket för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter,

eller, därest bemälde von Celsing icke begagnar sig av nämnda medgivande att förvärva fisket, å offentlig

* Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt den 1 januari 1929 och med förbehåll om fiskets bedrivande på sätt ovan sagts,

[2.]

2) att kronoegendomen 1 mantal Rödje nr 1 i Trehörna socken av Östergötlands län må försäljas till nuvarande arrendatorn av egendomen, Sanfrid Gustavsson, för en köpeskilling av 36,500 kronor samt under villkor i övrigt *att* egendomen må med äganderätt tillträdas den 14 mars 1928, därvid nu gällande arrendekontrakt angående egendomen skall upphöra att gälla; *att* egendomen försäljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, utan rätt för köparen till skadestånd av kronan i anledning av vare sig avsaknad efter den senast å egendomen timade eldsvådan av ladugårdsbyggnad eller arrendetidens avbrytande; *att* köpeskillingen skall erläggas med en sjättedel vid tillträdet och en sjättedel den 14 mars varje av nästpåföljande fem år; *att* köpeskillingen skall inbetalas till länsstyrelsen i länet; *att* köpebrev skall utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats; *att* egendomen skall i jordeboken upptagas under titeln allmänt frälse; *att* köparen skall ansvara för alla å egendomen efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

[3.]

3) att kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Fristad nr 1 i Skärkinds socken av Östergötlands län må försäljas

antingen till egendomens arrendator, Albin Johansson, för en köpeskilling av 42,390 kronor *att* erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har *att*, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å egendomen utfärda köpebrev, *att* egendomen skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse,

att köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, att den vederbörande medgivna rätt i avseende å elektriska anläggningar å egendomen skall av köpare respekteras, samt att köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemälde Johansson icke begagnar sig av medgivandet att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1929 och med ovannämnda förbehåll i avseende å elektriska anläggningar å egendomen,

4) att kronoegendomen 1 mantal Skrukeby nr 8 i Högby socken av Östergötlands län må försäljas [4.]

antingen till egendomens arrendator, Otto Johanson, för en köpeskilling av 38,000 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1928 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt att egendomen försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinnes, att köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å egendomen utfärda köpebrev, att egendomen skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, att köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, att köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse, samt att innehavare av elektriska ledningar å egendomen förbehållas rätt att hava dessa kvarstående,

eller, därest bemälde Johanson icke begagnar sig av nämnda medgivande att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med förbehåll beträffande elektriska ledningar på sätt ovan sagts,

5) att kronoegendomen 1 mantal Fettjestad nr 5 Profossgård i Gammalkils socken av Östergötlands län må [5.]

med undantag av i statsrådsprotokollet omförmälda lägenheten Grindstugan å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de i brevet den 29 maj 1874 omförmälda villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929,

[6.]

6) att ett i statsrådsprotokollet omförmält område om 0.965 hektar må från kronoegendomen 1 mantal Övra Ledberg nr 6 Bossgård i Ledbergs socken av Östergötlands län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembudsrätt för Hj. Karlsson ävensom under förbehåll om rätt för kronan eller dess rättsinnehavare att, på sätt uppskattningsmännen föreslagit, från egendomens skogsskifte över området taga väg och nyttja där belägna vattenkälla samt med skyldighet för köparen att uppsätta och för framtiden underhålla betryggande stängsel omkring vägområdet och medgiva, att till säkerhet för vad sålunda förbehållits utan köparens vidare hörande inteckning må tagas i det försålda området,

[7.]

7) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Hundkärr nr 1 i Nykils socken av Östergötlands län blivit fördelad uti i statsrådsprotokollet angivna, med litt. A, D, E och F betecknade lotter,

dels lotterna litt. A och D må var för sig försäljas enligt grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembudsrätt för Emilia Karlsson till lotten litt. A och för Augusta Eriksson till lotten litt. D,

dels ock lotten litt. F må försäljas,

antingen till egendomens nuvarande arrendator Ernst Andersson för en köpeskillning av 22,710 kronor med tilllägg av värdet av ägolottens del i hemmanets allmänningsandel, att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och med en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* ägolotten säljes i det skick den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillningen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev skall utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* ägolotten skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å ägolotten för tiden

efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånet och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i ägolotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller ock, därest bemålde Andersson ej begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva ägolotten, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929;

med förbehåll vid samtliga försäljningarna i fråga om utfartsvägar, på sätt i ärendet ifrågasatts, samt med åliggande för domänstyrelsen att, med avseende å vad i statsrådsprotokollet anförts beträffande den till egendomen hörande allmänningsandelen, efter det avstyckning verkställts, slutligen fastställa saluvärdena för de särskilda lotterna,

8) att lägenheten Perstorp må med i statsrådsprotokollet angivet område om 12.395 hektar från kronoegendomen $3\frac{5}{8}$ mantal Strömsbro nr 1 eller Grävspånga med $\frac{1}{2}$ mantal Kubbetorp nr 1 i Bankekinds socken av Östergötlands län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med förbehåll att andra än kronans hus därå ej ingå i försäljningen samt med hembuds rätt för Ture Alfr. Lindberg,

[8.]

9) att den i Skärstads socken av Jönköpings län belägna kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Stickelösa nr 1 Kronogård, med undantag av förut försålda lägenheten Ljungsberg, må med den rätt kronan för egendomen äger till viss i statsrådsprotokollet omförmäld landvinningsjord försäljas *antingen* till egendomens arrendator, Carl Theodor Johansson, mot en köpeskilling av 51,000 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen säljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, *att* innehavare av lägenheten Ljungsberg förbehålles rätt att använda den nuvarande utfartsvägen över egendomens mark, *att* köpebrev skall utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å

[9.]

återstoden därav avlämnats, *att* egendomen skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemålde Johansson icke begagnar sig av nämnda medgivande att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929 samt under villkor i övrigt att förbehåll göres om utfartsväg för lägenheten Ljungsberg, och att egendomens arrendator tillhöriga överloppshus och anläggningar å egendomen ej ingå i försäljningen,

[10.]

10) att kronoegendomen $\frac{5}{8}$ mantal Råsa nr 2 Norrgård i Linderås socken av Jönköpings län, med undantag av den i statsrådsprotokollet omförmälda lägenheten Råsa trädgård, må försäljas

antingen till egendomens arrendator, Per Göransson, mot en köpeskillning av 34,900 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen säljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev skall utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* egendomen skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemålde Göransson ej begagnar sig av nämnda medgivande att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929,

11) att lägenheten Johannesberg må med i statsrådsprotokollet angiven areal från kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Hullaryd nr 4 Skattegård i Lommaryds socken av Jönköpings län försälas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med rätt för lägenhetens innehavare att använda den vattenkälla, som är belägen å kronoegendomen i dalen öster om lägenheten, samt väg från lägenheten till källan,

[11.]

12) att kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Stenum nr 3 Stommen i Stenums socken av Skaraborgs län må å offentlig auktion till den högstbjudande med tillträdesrätt den 14 mars 1929 försälas under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med skyldighet för köpare att ansvara för de utgifter, som efter tillträdesdagen kunna komma att ytterligare påföras egendomen för Hornborgasjöns sänkning, och med förbehåll att endast kronan tillhöriga byggnader och anläggningar ingå i försäljningen,

[12.]

13) att, sedan egendomen $\frac{1}{4}$ mantal Marum nr 11 Hospitalskvarn med Marum nr 12 Hospitalskvarn, en kvarn, i Marums socken av Skaraborgs län blivit fördelad i två lotter, omfattande den ena ett i statsrådsprotokollet omnämnt, med kronoparken Furubacken förenat skogskifte och den andra egendomen i övrigt med dess andel i vattenfallet i Fläan, sistberörda lott må till arrendatorn Emil Sahlström försälas mot en köpeskillning av 27,300 kronor och under villkor i övrigt, att lotten må med äganderätt tillträdas den 14 mars 1928, därvid arrendekontraktet skall upphöra, att lotten säljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, att köpeskillningen skall erläggas med en sjättedel vid tillträdet och en sjättedel den 14 mars varje av nästpåföljande fem år, att köpeskillningen skall inbetalas till länsstyrelsen i länet, att köpebrev skall utfärdas så snart första sjättedelen av köpeskillningen guldits och köparens skuldförbindelse å återstoden avlämnats, att den försälda lotten skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, att köparen skall svara för de å lotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder samt att köparen skall vidkännas till hälften kostnaderna för lottens avskiljande från egendomen i övrigt samt i deras helhet de med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter

[13.]

ävensom kostnaderna för inteckning i lotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

[14.]

14) att från kronoegendomen Höjentorps kungsgård nr 1—7, 7 mantal, jämte Höjentorp nr 8, träd- och humlegård, i Eggby, Lundby, Skarke och Öglunda socknar av Skaraborgs län må fränkiljas och försäljas,

dels i statsrådsprotokollet omförmälda områden om tillhopa 7.596 hektar till tandläkaren John Jungmark mot en köpeskilling av 1,400 kronor samt under villkor i övrigt *att* områdena må tillträdas den 14 mars 1928, *att* köpeskillingen erlägges senast å tillträdesdagen till länsstyrelsen i länet för att tillföras domänfonden, *att* områdena säljas i det skick, de vid tillträdet befinnas, *att* köparen skall svara för de å områdena för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med områdenas avskiljande, lagfart å fänget och andra med köpet föränade utgifter,

dels ock i statsrådsprotokollet berörda områden om respektive 0.68 hektar, 0.844 hektar, 0.308 hektar och 6.88 hektar vart för sig enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt beträffande området om 0.68 hektar för innehavaren av lägenheten Gatan, beträffande området om 0.844 hektar för innehavaren av lägenheten Paris, beträffande området om 0.308 hektar för innehavaren av lägenheten Eggbyäng och beträffande området om 6.88 hektar för innehavaren av lägenheten Lilläng,

[15.]

15) att ett i statsprotokollet omförmält område om 2.42 hektar må från kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Lundby nr 6 Djäknagården i Norra Lundby socken av Skaraborgs län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med hembuds rätt för innehavaren av lägenheten Rosenlund, C. A. Smedberg,

[16.]

16) att lägenheten $\frac{873}{10000}$ mantal Kärne nr 1 litt. E i Grava socken av Värmlands län må med i statsrådsprotokollet angivet område försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med tillträdes rätt för köpare den 14 mars 1928 samt med rätt för Gustaf Eng att erhålla hembud å lägenheten,

17) att lägenheten Myrhagen eller Björklund må med [17.]
i statsrådsprotokollet angiven areal och till åsatt salu-
värde från kronoegendomen 1 mantal Fyrby nr 3 i
Fellingsbro socken av Örebro län försälas enligt gäl-
lande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter
från kronoegendomar.

Stockholm den 14 februari 1928.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm*, *Nilsson* i Kabbarp, *Andersson* i Fältenborg,
Sjöblom, *Lundell*, *Tjällgren*, *Gabrielsson* och *Eriksson* i Ljusdal; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Olsson* i Broberg, *Pettersson* i
Bjälbo, *Carlström*, *Andersson* i Grimbo, *Björk*, *Olsson* i Rödningsberg och *Adler*.
